

Minder registratielast hangt samen met een positieve werkbeleving

Maaïke Olivier, Aafke Arts en Kim de Groot

De zorgprofessionals die minder registratielast ervaren, ervaren over het algemeen een positievere werkbeleving. Deze samenhang is onderzocht in deze factsheet. Bijna de helft (48,5%) van de zorgprofessionals die met plezier naar het werk gaan, ervaart nooit of zelden registratielast door verslaglegging over de zorg. Van deze zorgprofessionals die met plezier naar werk gaan, ervaart 12,5% vaak tot altijd registratielast. Van de zorgprofessionals die *niet* met plezier naar werk, gaan ervaart 35% vaak tot altijd registratielast. Ook hangt minder ervaren registratielast samen met positieve oordelen over zeggenschap, kwaliteit van zorg en het veiligheidsbeleid. Dit blijkt uit vragenlijstonderzoek van het Nivel onder 621 zorgprofessionals uit verschillende zorgsectoren.

Zorgprofessionals documenteren informatie over de zorg aan cliënten, veelal in het elektronisch cliëntendossier. Daarnaast moeten zij ook registreren ten behoeve van hun organisatie, management en/of beleid, zoals voor verantwoording, planning, kwaliteitsbeleid en financiën.

Het Aanvullende Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) en Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO) stellen dat zorgprofessionals in 2030 maximaal 20% van hun werktijd mogen besteden aan registraties (Ministerie van VWS 2025a; Ministerie van VWS 2025b). In 2025 besteedden zorgprofessionals nog 30,8% van hun tijd aan verslaglegging, waarvan 16,9% aan verslaglegging over de zorgverlening en 13,9% aan registraties van informatie voor de organisatie (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2026). Het streven naar een vermindering van registratietijd van zorgprofessionals heeft als doel om het tekort aan personeel in de zorg te verminderen en daarmee het werkplezier en de zeggenschap van zorgprofessionals te verhogen. Verschillende landelijke partijen houden zich bezig met oplossingen en strategieën om dit ambitieuze doel te bereiken binnen de 'Regiegroep Aanpak Regeldruk' (Regeldruk, 2025). VWS heeft namens de Regiegroep behoefte aan verdiepende kennis over in hoeverre de ervaren registratielast samenhangt met de werkbeleving van zorgprofessionals. Om die reden onderzocht het Nivel deze samenhang onder de volgende groepen binnen de Nederlandse gezondheidszorg: verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten, verzorgenden, begeleiders en praktijkondersteuners (in verband met leesbaarheid verder 'zorgprofessionals' genoemd). De volgende onderzoeksvragen staan in deze factsheet centraal:

1. In hoeverre is er een verband tussen de ervaren registratielast en het ervaren werkplezier van zorgprofessionals?
2. In hoeverre is er een verband tussen de ervaren registratielast en de ervaren zeggenschap over dagelijks werk en beleidsbeslissingen?
3. In hoeverre is er een verband tussen de ervaren registratielast en de kwaliteit van zorg?
4. In hoeverre is er een verband tussen de ervaren registratielast en het ervaren veiligheidsbeleid?

Box 1

Manier van uitvragen ervaren registratielast

In dit onderzoek is de registratielast die zorgprofessionals ervaren uitgevraagd met de volgende vragen:

- Ervaart u een verhoogde werkdruk door verslaglegging over de zorg aan cliënten?
- Ervaart u een verhoogde werkdruk door het registreren van informatie voor uw organisatie, management en/of beleid?
- In hoeverre bent u het eens met de stelling: 'De hoeveelheid tijd die ik besteed aan administratief werk is redelijk en ik weet zeker dat de cliënten er niet onder te lijden hebben.'

Vragenlijstonderzoek

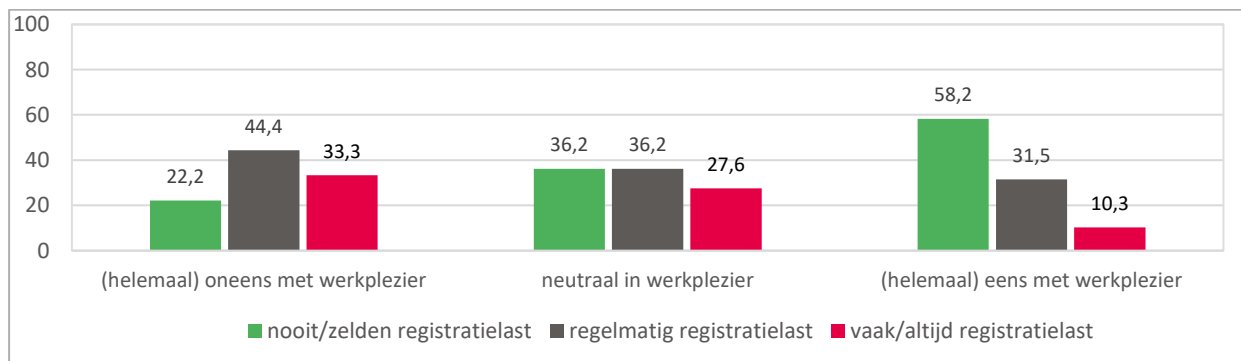
Deze factsheet is gebaseerd op verdiepende analyses van gegevens uit online vragenlijstonderzoek over kwaliteit en veiligheid van zorg. Deze vragenlijst werd in het voorjaar van 2025 door 621 verpleegkundigen, verzorgenden, verpleegkundig specialisten, begeleiders en praktijkondersteuners ingevuld. Het merendeel van deze zorgprofessionals is deelnemer van het landelijke [Nivel Panel Verpleging & Verzorging](#). Meer informatie over de methoden van het vragenlijstonderzoek is te vinden aan het eind van deze factsheet (zie 'Over het onderzoek') en in het rapport 'Kwaliteit en Veiligheid van Zorg in 2025' (Noorland et al., 2025).

Samenhang tussen ervaren registratielast en werkplezier

Ruim de helft van de zorgprofessionals die wel met plezier naar het werk gaan, ervaart nooit of zelden registratielast door registraties voor hun *organisatie, management en/of beleid* (58,2%, zie figuur 1). Ook ervaart bijna de helft (48,5%) nooit of zelden registratielast door verslaglegging over de zorg aan cliënten (niet in de figuur). Onder deze groep zorgprofessionals geeft 10,3% aan vaak of altijd registratielast door registraties voor hun organisatie, management en/of beleid te ervaren en 12,5% door verslaglegging over de zorg aan cliënten.

Onder zorgprofessionals die niet met plezier naar werk gaan, is de ervaren registratielast hoger, namelijk respectievelijk 33,3% door registratie voor hun *organisatie, management en/of beleid* en 35% door verslaglegging over de zorg aan cliënten. Deze verbanden tussen ervaren registratielast (zowel voor de organisatie als voor verslaglegging over de zorg) en werkplezier zijn statistisch significant.

*Figuur 1 Mening over de ervaren registratielast door het registreren van informatie voor de organisatie, management en/of beleid in relatie tot met plezier naar werk gaan (in %)**

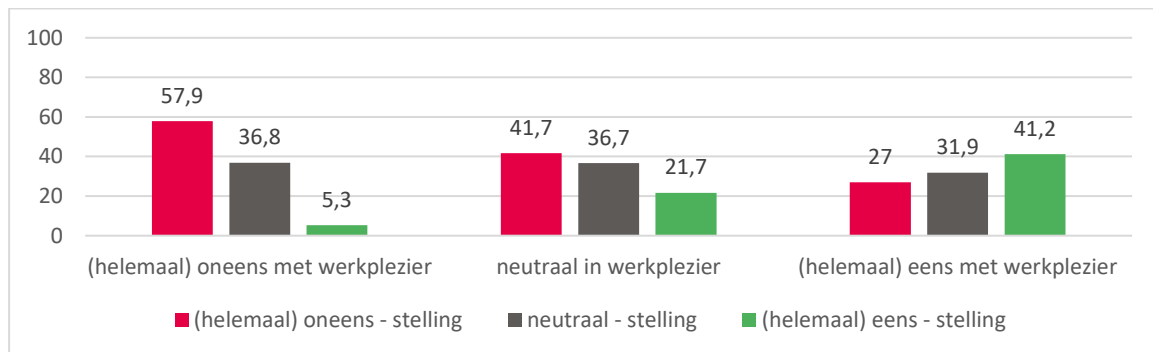

* $\chi^2(4)=27,0, p<0,00$

Relatie tussen werkplezier en redelijkheid van tijdsbesteding aan administratief werk

Er is ook een significant verband tussen werkplezier en de mate waarin zorgprofessionals de tijd die ze moeten besteden aan administratief werk redelijk vinden (figuur 2). Van de zorgprofessionals die over het algemeen wel met plezier naar hun werk gaan, is 41,2% het (helemaal) eens met de stelling: *‘De hoeveelheid tijd die ik besteed aan administratief werk is redelijk en ik weet zeker dat de cliënten er niet onder te lijden hebben’*. Daarentegen is slechts 5,3% van de zorgprofessionals die niet met plezier naar hun werk gaan, het (helemaal) eens is met deze stelling.

Figuur 2 Mening over de stelling: *“De hoeveelheid tijd die ik besteed aan administratief werk is redelijk en ik weet zeker dat de cliënten er niet onder te lijden hebben”* in relatie tot werkplezier (in %)

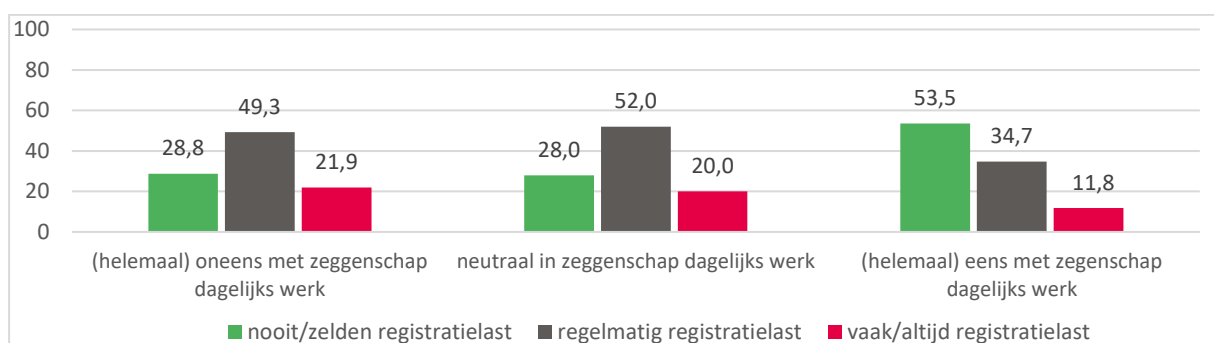

* $\chi^2(4)=20,6, p<0,00$

Samenhang tussen registratielast en zeggenschap over dagelijks werk

Minder registratielast hangt significant samen met meer ervaren zeggenschap over het werk. Van de groep zorgprofessionals die *wel* zeggenschap over het dagelijks werk ervaren, ervaart 11,8% vaak tot altijd registratielast door verslaglegging van zorg (figuur 3). Door registraties voor de organisatie ervaart 11,0% van deze groep zorgprofessionals vaak tot altijd registratielast. Terwijl bij de zorgprofessionals die geen zeggenschap ervaren – zowel door registraties voor de organisatie als door verslaglegging over de zorg – respectievelijk 21,5% en 21,9% (figuur 3) vaak tot altijd registratielast ervaart.

Figuur 3 Mening over de ervaren registratielast door verslaglegging over de zorg aan cliënten in relatie tot ervaren zeggenschap over dagelijks werk (in %)*

* $\chi^2(4)=33,9, p<0,00$

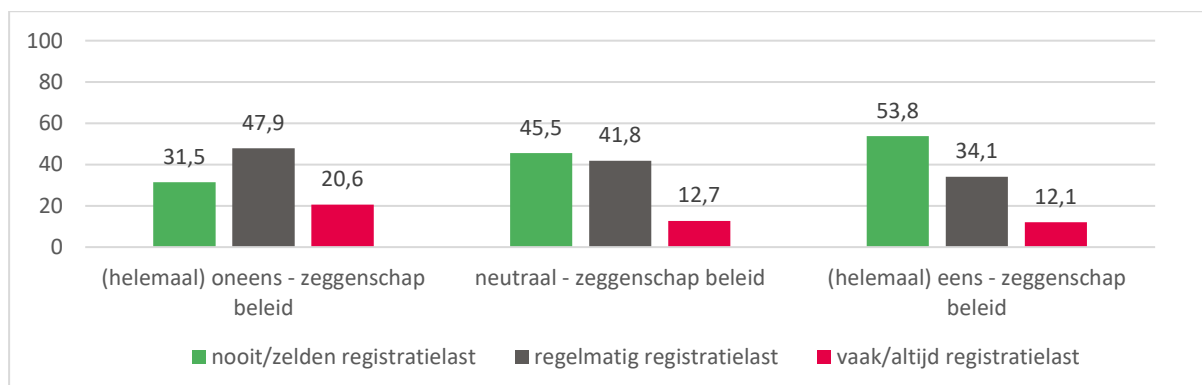
Relatie tussen zeggenschap over dagelijks werk en redelijkheid van tijdsbesteding aan administratief werk

Zorgprofessionals die *wel* zeggenschap ervaren, vinden de tijdsbesteding aan het administratieve werk vaker redelijk dan collega's die *geen* zeggenschap ervaren. Deze relatie is statistisch significant. Bijna een derde (29,6%) van de zorgprofessionals die *geen* zeggenschap ervaart over het dagelijks werk, oordeelt *positief* over de redelijkheid van de tijdsbesteding aan administratief werk. Onder zorgprofessionals die *wel* zeggenschap ervaren, ligt dit percentage hoger, namelijk op 44,3%. Dit wijst erop dat ervaren zeggenschap over het dagelijks werk samenhangt met een positievere kijk op de redelijkheid van administratief werk.

Samenhang tussen ervaren registratielast en zeggenschap over beleidsbeslissingen

Zorgprofessionals die *wel* zeggenschap ervaren over beleidsbeslissingen, ervaren minder vaak registratielast door verslaglegging over de zorg aan cliënten (figuur 4). De helft (53,8%) van de zorgprofessionals die zeggenschap ervaart *over beleidsbeslissingen*, ervaart nooit of zelden registratielast. Daarentegen geeft 31,5% van de zorgprofessionals die *geen* zeggenschap ervaren aan nooit of zelden registratielast te ervaren.

Figuur 4 Mening over de ervaren registratielast door verslaglegging over de zorg aan cliënten in relatie tot ervaren zeggenschap over beleidsbeslissingen (in %)*

* $\chi^2(4) = 20,5, p < 0,00$

Er is *geen* statistisch significant verband gevonden tussen de ervaren zeggenschap over beleidsbeslissingen en de ervaren registratielast *door registraties voor organisatie, management en/of beleid*.

Relatie tussen zeggenschap over beleidsbeslissingen en redelijkheid van tijdsbesteding aan administratief werk

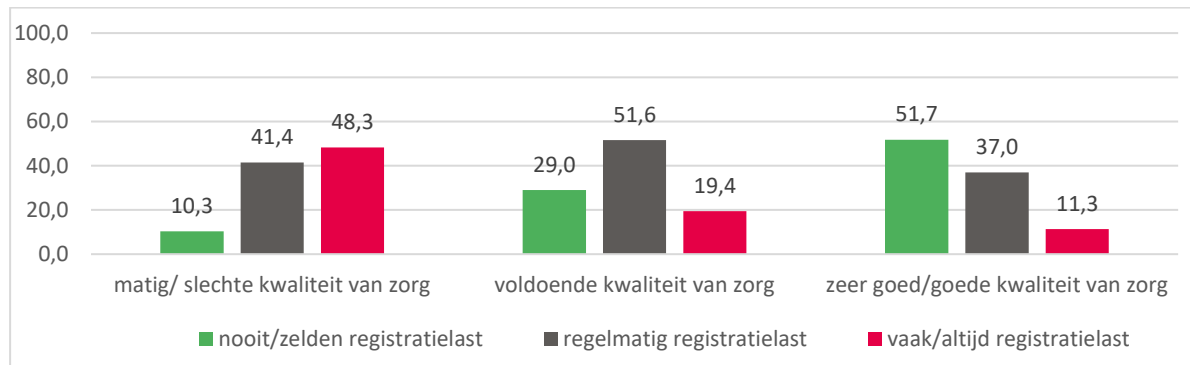
Een positief oordeel over de ervaren zeggenschap over beleidsbeslissingen hangt samen met een positiever oordeel over de redelijkheid van de tijd die men kwijt is aan administratief werk. Meer dan vier op de tien (44,3%) van de zorgprofessionals die *wel* zeggenschap ervaart over beleidsbeslissingen vindt de hoeveelheid tijd die men aan administratief werk besteedt redelijk. Dit percentage is significant lager bij zorgprofessionals die *geen* zeggenschap ervaren; van hen vindt 29,6% de tijdsbesteding aan administratief werk redelijk. Dit verband is statistisch significant.

Relatie tussen ervaren registratielast en kwaliteit van zorg

Een positief oordeel over de kwaliteit van zorg gaat vaak samen met een lagere ervaren registratielast. Van de zorgprofessionals die vinden dat de kwaliteit van zorg goed tot zeer goed is,

geeft meer dan de helft aan dat zij nooit of zelden registratielast ervaren door verslaglegging over de zorg (51,7%) en door registraties voor de organisatie (61,2%). Bij degenen die de kwaliteit van zorg matig tot slecht vinden geeft maar 10,3% aan dat zij nooit of zelden registratielast ervaren door verslaglegging over de zorg (figuur 5). In dezelfde groep ervaart 17,9% nooit of zelden registratielast door registraties voor de organisatie (niet in de figuur). Hierbij vonden we opnieuw een statistisch significant verband.

*Figuur 5 Mening over de ervaren registratielast door verslaglegging over de zorg aan cliënten in relatie tot ervaren kwaliteit van zorg (in %)**

* $\chi^2(4) = 50,9545$, $p < 0,00$

Relatie tussen kwaliteit van zorg en redelijkheid van tijdsbesteding aan administratief werk

Ook is er een verband tussen een positief oordeel over de kwaliteit van zorg en een positief oordeel over de redelijkheid van de tijd die men kwijt is aan administratief werk. Van de zorgprofessionals die de kwaliteit van zorg als matig tot slecht beoordelen, vindt driekwart (75,0%) de tijdsbesteding aan administratief werk *niet* redelijk. Dit percentage ligt lager bij de respondenten die de kwaliteit van zorg goed tot zeer goed vinden, namelijk op 23,7%.

Samenhang tussen ervaren registratielast en veiligheidsbeleid

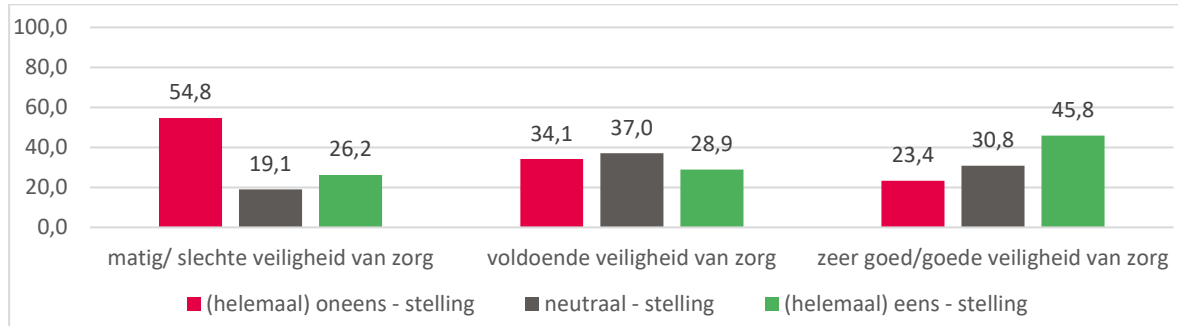
Veilige zorg, oftewel het vermijden van onnodige schade aan de cliënt is belangrijk. Om het ervaren veiligheidsbeleid uit te vragen moesten respondenten de vraag beantwoorden: "Wat vindt u in het algemeen van het veiligheidsbeleid binnen uw team?", met als definitie van veiligheidsbeleid "het beleid om risico's en ongewenste uitkomsten (onnodige schade aan de cliënt) voor cliënten te voorkomen of te minimaliseren". Een positief oordeel over het veiligheidsbeleid gaat vaak samen met lage ervaren registratielast. Van de zorgprofessionals die het veiligheidsbeleid binnen teams als goed of zeer goed beoordeeld, ervaart 52,7% nooit of zelden registratielast door verslaglegging over de zorg. Ook zes op de tien (61,9%) zorgprofessionals die het veiligheidsbeleid als goed tot zeer goed beoordelen, ervaart nooit tot zelden registratielast door registraties voor de organisatie. Deze percentages liggen significant lager bij zorgprofessionals die de veiligheid als matig tot slecht beoordelen. Binnen deze groep ervaart 23,3% nooit of zelden registratielast door verslaglegging van zorg en 30,2% door het registreren van informatie over de organisatie, management en/of beleid.

Relatie tussen veiligheidsbeleid en redelijkheid van tijdsbesteding aan administratief werk

Ook is er een significant verband tussen het oordeel over het veiligheidsbeleid binnen het team en het oordeel over de redelijkheid van de tijd die men kwijt is aan administratief werk (figuur 6). Van de zorgprofessionals die het veiligheidsbeleid als matig tot slecht ervaren, is 26,2% het eens met de

stelling dat de tijdsbestending aan administratief werk redelijk is. Van de zorgprofessionals die het veiligheidsbeleid als goed tot zeer goed beoordelen, is 45,8% het eens is met deze stelling.

*Figuur 6 Mening over de stelling 'De hoeveelheid tijd die ik besteed aan administratief werk is redelijk en ik weet zeker dat de cliënten er niet onder te lijden hebben' in relatie tot ervaren veiligheid van zorg (in %)**

* $\chi^2(4)=59,5, p<0,00$

Conclusie

Een lage ervaren registratielast (zowel door verslaglegging over de zorg voor cliënten als door registraties van informatie voor de organisatie, management en/of beleid) blijkt samen te hangen met een positieve werkbeleving van verpleegkundigen, verzorgenden, verpleegkundig specialisten, begeleiders en praktijkondersteuners.

Significant verband tussen ervaren registratielast en werkplezier

Zo blijkt er een significant verband te zijn tussen ervaren registratielast en werkplezier: zorgprofessionals met een lage ervaren registratielast gaan vaker met plezier naar hun werk. Deze bevinding is in lijn met onderzoeken van het programma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn en de vakbond FNV, die beide laten zien dat zorgprofessionals meer werkplezier ervaren als de administratieve lasten afnemen (FNV, 2024; AZW, 2022). Toch blijkt uit ander onderzoek vanuit de ziekenhuissector dat een afname van registraties niet direct resulteert in een toename van het werkplezier. Volgens deelnemende zorgprofessionals was dit te verklaren doordat werkplezier sterker wordt beïnvloed door andere factoren, zoals werkbelasting, werktempo, personele bezetting, en het teamklimaat (NFU Consortium Kwaliteit van Zorg, 2023). De resultaten benadrukken het belang van integraal beleid, waarbij naast het verminderen van registratielast om werkplezier te verhogen ook wordt ingezet op andere determinanten van werkdruk en werkplezier, zoals personele bezetting, werktempo en teamklimaat.

Wisselende resultaten bij verbanden tussen ervaren registratielast en zeggenschap

Daarnaast vonden we een significant verband tussen ervaren registratielast en ervaren zeggenschap over het dagelijkse werk. Zo ervaren zorgprofessionals met een lage ervaren registratielast vaker zeggenschap over het dagelijks werk, dan professionals met een hoge ervaren registratielast. Deze bevinding onderschrijft de beredenering in het AZWA dat wanneer zorgprofessionals meer zeggenschap hebben zij ook beter kunnen aangeven welke regels en registraties nuttig zijn en welke niet (Ministerie van VWS, 2025a).

Ook blijkt er een verband te zijn tussen de ervaren registratielast door verslaglegging over de zorg en de ervaren zeggenschap over beleidsbeslissingen.

Echter, er is *geen* significant verband tussen de ervaren registratielast door *registraties voor de organisatie, management en/of beleid* en de ervaren zeggenschap over *beleidsbeslissingen*. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat de zeggenschap die zorgprofessionals ervaren over beleidsbeslissingen minder samenhangt met ervaren registratielast dan van tevoren werd gedacht. Daarnaast laat ander onderzoek zien dat ervaren zeggenschap ook samenhangt met andere factoren, zoals ondersteunend leiderschap, open teamcommunicatie en een lerende werkomgeving (Kraker et al., 2023).

Significant verband tussen ervaren registratielast en kwaliteit en veiligheid van zorg

Verder laten de resultaten zien dat er een verband is tussen ervaren registratielast, ervaren kwaliteit van zorg aan cliënten en het oordeel over het veiligheidsbeleid in het team. Zorgprofessionals die minder registratielast ervaren zijn positiever in hun oordelen over zowel de kwaliteit van zorg als het veiligheidsbeleid in hun team. Uit ander onderzoek blijkt dat verminderde registratielast niet leidt tot een feitelijke afname van de kwaliteit van zorg. Het Project Zinnvolle Registratie (ZIRE) laat zien dat een vermindering van de registratielast niet leidde tot een lagere kwaliteit van zorg. Op sommige IC-afdelingen verbeterde de kwaliteit van zorg zelfs, zichtbaar in gunstigere scores op heropnames en de Standardized Mortality Ratio, die de verhouding weergeeft tussen het aantal geobserveerde en verwachte sterfgevallen (Zegers et al., 2023). Echter blijkt uit eerder onderzoek naar registratiedruk en veiligheidsindicatoren dat zorgprofessionals moeite hebben met het structureel minderen van registraties, omdat ze het idee hebben dat de veiligheid van zorg dan afneemt (Merten et al., 2024). Tegelijkertijd liet dit onderzoek ook zien dat zorgprofessionals meer registratielast ervaren wanneer de toegevoegde waarde voor de zorgpraktijk beperkt of onduidelijk is. Beleidsmatig vraagt dit om ondersteuning en begeleiding bij het verminderen van registraties, met behoud van de ervaren kwaliteit en veiligheid van zorg.

Kortom, deze factsheet wijst erop dat een vermindering van de ervaren registratielast een positieve invloed kan hebben op verschillende aspecten van de werkbeleving van zorgprofessionals. Dit geldt voor het ervaren werkplezier, de zeggenschap over het dagelijks werk, de kwaliteit van zorg en het veiligheidsbeleid in het team. Deze eerste verkenning biedt onderbouwing voor het doel van de Regiegroep Aanpak Regeldruk. voor toekomstig onderzoek is het relevant om over een langere periode te monitoren hoe de ervaringen van zorgprofessionals met werkbeleving en registratielast zich ontwikkelen, gezien het doel om de registratietijd de komende jaren te beperken tot maximaal 20% van de werktijd van zorgprofessionals (Ministerie VWS e.a., 2025c).

Daarnaast is het van belang de invloed van ervaren registratielast op andere aspecten van werkbeleving, zoals werkdruk, in algemene zin verder te onderzoeken. Ook verdient de relatie tussen ervaren registratielast en objectieve uitkomstmaten, zoals kwaliteitsindicatoren van zorg, verdere aandacht. In het huidige onderzoek zijn namelijk uitsluitend ervaringen van zorgprofessionals uitgevraagd en geen kwaliteitsindicatoren. Aanvullend onderzoek waarin zowel ervaringen als objectieve uitkomstmaten worden meegenomen kan daarom waardevolle inzichten opleveren. Dit kan de Regiegroep Aanpak Regeldruk ondersteunen om verder inzicht te krijgen in wat zinvolle administratie in de zorg is (Ministerie VWS e.a., 2025c). De resultaten van deze factsheet suggereren dat beleidsmatige aandacht voor het verminderen van registraties, in samenwerking met zorgprofessionals, wenselijk is, waarbij continue monitoring van ervaringen en objectieve uitkomsten van belang blijft om de kwaliteit en veiligheid van zorg te waarborgen.

Over het onderzoek

De factsheet is gebaseerd op verdiepende analyses van gegevens van een online vragenlijst over kwaliteit en veiligheid verspreid in april 2025 onder 2244 deelnemers van het landelijke Nivel Panel Verpleging & Verzorging. Na twee herinneringen vulden 606 deelnemers de vragenlijst in (respons 27%). Tegelijkertijd werd een link naar de vragenlijst online via sociale media verspreid. Deze aanvullende wervingsactie leverde 15 extra respondenten op, waardoor de totale respons op 621 zorgprofessionals uitkomt. De respondenten zijn verpleegkundigen, verzorgenden, verpleegkundig specialisten, begeleiders en praktijkondersteuners. Zij zijn werkzaam in de zes grote zorgsectoren: ziekenhuizen, de geestelijke gezondheidszorg, de gehandicaptenzorg, de wijkverpleging, de intramurale ouderenzorg en in huisartsenpraktijken. De vragenlijst is opvraagbaar bij de auteurs.

Tabel A.1 Algemene kenmerken van de respondenten (n=621)

Algemene kenmerken	Percentage (%)
Geslacht	
Man	11,9
Vrouw	87,6
Leeftijd	
35 jaar en jonger	9,8
36-45 jaar	14,8
46-55 jaar	29,3
56+ jaar	46,1
Opleidingsniveau	
Mbo-opleiding tot verzorgende	14,7
Mbo-opleiding tot verpleegkundige	30,1
Hbo-opleiding (of hoger) tot verpleegkundige	45,9
Mbo-opleiding tot agogisch begeleider	2,6
Hbo-opleiding tot agogisch begeleider	1,9
Opleiding tot praktijkondersteuner	4,8
Sector	
Ziekenhuizen	18,8
Geestelijke gezondheidszorg	6,9
Gehandicaptenzorg	10,3
Wijkverpleging	30,4
Huisartsenpraktijken	14,5
Intramurale ouderenzorg	19,0
Leidinggevende taken	17,4
Aantal werkuren per week (gem. (SD))	27 (7,1)
Jaren werkervaring met diploma (gem. (SD))	27,5 (11,4)

Meedoen aan het Nivel Panel Verpleging & Verzorging?

Wil je als verpleegkundige, verzorgende, verpleegkundig specialist, begeleider of praktijkondersteuner ook je ervaringen delen? Kijk dan op www.nivel.nl/panelvenv voor meer informatie en om je aan te melden.

Over het Nivel

Het Nivel levert de kennis om de gezondheidszorg in Nederland beter te maken. Dat doen we met hoogwaardig, betrouwbaar en onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek naar thema's met een groot maatschappelijk belang. 'Kennis voor betere zorg' is onze missie. Alle onderzoeken publiceert het Nivel openbaar. U vindt deze publicatie en alle andere Nivel-publicaties op www.nivel.nl/publicaties.

Titelgegevens van deze publicatie

De gegevens uit deze publicatie mogen met de volgende bronvermelding worden gebruikt: Olivier, M., Arts, A., Groot, K. de. Minder registratielast hangt samen met een positieve werkbeleving. Utrecht: Nivel, 2026

Literatuur

AZW (2022). Anders werken in zorg en welzijn: 1000+ ervaringen en ideeën van werknemers in cijfers en verhalen (november 2022). Geraadpleegd op 29-04-2026, van:

<https://www.azwinfo.nl/app/uploads/2023/06/azw-onderzoek-anders-werken-in-zorg-en-welzijn-november-2022.pdf>

Centraal Bureau voor de Statistiek (2025, 18 november). Bijna een derde werktijd zorg gaat op aan administratie. Geraadpleegd op 27-05-2026, van: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2025/47/bijna-een-derde-werktijd-zorg-gaat-op-aan-administratie>

FNV (2024). Rapportage onderzoek – Zorg- & Welzijnsbarometer: Naar aanleiding van onderzoek administratiedruk in de sector Zorg en Welzijn (mei 2024). Geraadpleegd op 29-04-2026, van:

<https://www.fnv.nl/getmedia/00206470-8f1f-4ae1-9fc8-9a8f9a7d40be/FNV-Zorg-en-Welzijnsbarometer-rapportage-n-a-v-onderzoek-administratiedruk-in-de-sector-Zorg-en-Welzijn-mei-2024.pdf>

Kraker, D., Groot, K. de, Veer, A. de, Schlinkert, C (2023). Zeggenschap en een lerende teamcultuur dragen bij aan de veerkracht van verpleegkundigen: peiling 2 Veerkracht van verpleegkundigen, maart 2023. Utrecht: Nivel.

Merten, H., Beekun, K. van, Brugman, I., Schlinkert, C., Schouten, B., Eikenhorst, L. van, Wagner, C. Van registratiedruk naar zinnig registreren voor patiëntveiligheid: inzicht in de implementatie, doorontwikkeling en huidige stand van zaken van de VMS-veiligheidsthema's. Utrecht: Nivel, 2024. 46 p.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2025a). Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA).

Rijksoverheid. Geraadpleegd op 29-04-2026, van: <https://open.overheid.nl/documenten/52fcdec1-71d5-4695-87bf-e4c46c73d730/file>

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. (2025b). Hoofdlijnenakkoord ouderenzorg: Samen voor kwaliteit van bestaan. Rijksoverheid. Geraadpleegd op 29-04-2026, van:

<https://open.overheid.nl/documenten/9475cbe6-2df0-4464-8e73-59b09945fe2f/file>

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2025c). Plan van Aanpak. Regiegroep aanpak regeldruk. Zorgakkoorden. Geraadpleegd op 29-04-2026, van:

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2026Z02222&did=2026D05095

NFU Consortium Kwaliteit van Zorg (2023). Eindrapportage Experiment ZIRE: Zinnige Registratie. Geraadpleegd op 29-04-2026, van: https://nfukwaliteit.nl/pdf/Eindrapportage_ExperimentZIRE_DEF.pdf

Noorland, S., Groot, K. de, Arts, A., Spreuwenberg, P., Francke, A (2026). Kwaliteit en veiligheid van zorg in 2025: de meningen van verpleegkundigen, verzorgenden, verpleegkundig specialisten, begeleiders en praktijkondersteuners. Utrecht: Nivel.

Regiegroep Aanpak Regeldruk (2025). Plan van aanpak Regiegroep Aanpak Regeldruk (Versie 3). Geraadpleegd op 29-04-2026, van: <https://www.zorgakkoorden.nl/documenten/publicaties/2025/plan-van-aanpak-regiegroep-aanpak-regeldruk.pdf>

Zegers, M., Hesselink, G., Verhage, R., & van der Hoeven, H. (2023). Eindrapport Zinvolle registratie (ZIRE) op intensive care afdelingen in de regio: Van wantrouwen naar vertrouwen (november 2023). Nijmegen: Radboudumc. Geraadpleegd op 29-04-2026, van: https://www.radboudumc.nl/getmedia/b18ffa81-7b68-4f44-97d2-6b8a9a8b86b7/Eindrapport_ZInvolle_REgistratie_op_Intensive_Care_afdelingen_in_de_regio_Van_wantrouwen_naar_vertrouwen_-_november_2023.pdf